II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 30 juli 1996

betreffende voorgenomen steunmaatregelen van Italië in het kader van het programma voor de herstructurering van de Italiaanse particuliere ijzer- en staalsector

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(96/678/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, inzonderheid artikel 4, onder c),

Gelet op Beschikking nr. 3855/91/EGKS van de Commissie van 27 november 1991 tot invoering van communautaire regels voor de steun aan de ijzer- en staalindustrie [1],

Na de overige Lid-Staten en andere belanghebbenden overeenkomstig artikel 6, lid 4, van bovengenoemde beschikking, te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken [2],

Overwegende hetgeen volgt:

I

Bij brieven van 15 december 1995 en 2 februari 1996 stelde de Commissie de Italiaanse autoriteiten in kennis van haar besluit, de procedure van artikel 6, lid 4, van Beschikking nr. 3855/91/EGKS, hierna „Staalsteuncode" genoemd, in te leiden met betrekking tot de voorgenomen steun in het kader van het programma voor de herstructurering van de Italiaanse particuliere ijzer- en staalsector ten behoeve van de volgende negen ijzer- en staalbedrijven:

— Ferriera Acciaieria Casilina SpA,
— Acciaierie del Sud SpA,
— Officine Laminatoi Sebino SpA,
— Moccia Irme SpA,
— Mini Acciaieria Odolese SpA,
— Prolafer Srl,
— Dora Srl,
— Acciaierie San Gabriele SpA,
— Montifer Srl.

Bij haar goedkeuring bij beschikking van 12 december 1994, van de Italiaanse wet nr. 481 van 3 augustus 1994 betreffende de herstructurering van de Italiaanse particuliere ijzer- en staalsector, had de Commissie, na te hebben vastgesteld dat de wet voldoet aan de Staalsteuncode en in het bijzonder aan het bepaalde in artikel 4 daarvan, de Italiaanse autoriteiten de verplichting opgelegd, individuele gevallen van toepassing van de betrokken wet vooraf aan te melden.

Hetzelfde besluit bepaalde dat om voor steun bij sluiting in aanmerking te komen, de ondernemingen gedurende het gehele jaar 1993 en in 1994 tot en met de maand februari (toen wetsdecreet nr. 103 bij de Commissie werd aangemeld) gemiddeld ten minste met één ploeg per dag, dat wil zeggen ten minste acht uur per dag gedurende vijf dagen per week, in produktie moeten zijn geweest; de inhoud van dit wetsdecreet is nadien omgezet in wet nr. 481/94.

Uit de gegevens waarover de Commissie beschikte, bleek dat in de betrokken gevallen de ondernemingen wel aan de in artikel 4 van de Staalsteuncode met betrekking tot sluitingssteun gestelde andere voorwaarden voldeden, doch op het ogenblik van hun sluiting niet regelmatig hadden geproduceerd.

[1] PB nr. L 362 van 31. 12. 1991, blz. 57.
[2] PB nr. C 101 van 3. 4. 1996, blz. 4, en PB nr. C 121 van 25. 4. 1996, blz. 3.

In zaak 790/95 had de onderneming OLS slechts 57 000 ton warmgewalste produkten vervaardigd, overeenkomende met 21 % van haar capaciteit; in zaak 794/95 had de onderneming Mini Acciaierie Odiose SpA slechts 30 973 ton warmgewalste produkten geproduceerd, overeenkomende met 16,7 % van haar capaciteit; in zaak 777/95 had de onderneming Casilina SpA slechts 11 356 ton warmgewalste produkten geproduceerd, overeenkomende met 14,2 % van haar capaciteit; in zaak 791/95 had de onderneming Montifer Srl slechts 32 000 ton warmgewalste produkten geproduceerd, overeenkomende met 21,1 % van haar capaciteit; in zaak 978/95 had de onderneming Dora slechts 21 444 ton warmgewalste produkten geproduceerd, overeenkomende met 8,6 % van haar capaciteit; in zaak 780/95 had de onderneming Acciaierie del Sud SpA slechts 13 934 ton warmgewalste produkten geproduceerd, overeenkomende met 5 % van haar capaciteit. De ondernemingen Moccia (zaak 793/95), Prolafer (zaak 977/95), San Gabriele (zaak 979/95) waren in 1993 niet in bedrijf.

Gezien deze situatie besloot de Commissie, daar het voor haar uiterst moeilijk was vast te stellen of de onderhavige steun verenigbaar was met de gemeenschappelijke markt, de procedure van artikel 6, lid 4, van de Staalsteuncode in te leiden in de bovenvermelde negen steunzaken.

Wat tenslotte de zaak Montifer (zaak 791/95) betreft, hebben de Italiaanse autoriteiten de aanmelding bij brief van 27 maart 1996 ingetrokken, omdat zij geen steun meer wilden verlenen voor de sluiting van dit bedrijf; wat de zaak Mini Acciaieria Odolese (zaak N 794/95) betreft, behoudt de Commissie zich haar eindbeslissing voor, daar het onderzoek in die zaak nog niet is voltooid.

Hieruit vloeit voort dat deze beschikking slechts betrekking heeft op de zeven andere zaken.

II

In het kader van de procedure verzocht de Commissie de Italiaanse Regering, haar opmerkingen te maken, terwijl de andere Lid-Staten en overige belanghebbenden door middel van de bekendmaking van het besluit tot inleiding van de procedure in kennis werden gesteld.

Bij brief van 10 mei 1996 deelde de Duitse Regering de Commissie haar opmerkingen mede, die bij brief van 24 mei 1996 aan de Italiaanse autoriteiten werden toegezonden. In deze opmerkingen ondersteunde de Duitse Regering de inleiding van de procedure door de Commissie.

Bij brief van 31 januari 1996 betoogde de Italiaanse Regering in antwoord op de inleiding van de procedure het volgende:

— hoewel zij zich baseerde op de bepalingen van de beschikking van 12 december 1994 die de Italiaanse autoriteiten de mogelijkheid boden objectieve criteria voor te stellen, opdat bedrijven wier produktie onder de drempel van 25 % was gebleven, ook voor sluitingssteun in aanmerking konden komen, had de Commissie zich in haar besluit tot inleiding van de procedure ertoe beperkt, de door Italië als alternatief voor het begrip regelmatig bedrijf voorgestelde criteria ongeschikt te achten;

— bij de voorlegging van deze criteria ter beoordeling aan de Commissie waren de Italiaanse autoriteiten uitgegaan van de fundamentele overweging, dat de geringe of ontbrekende produktie van enkele ondernemingen in 1993 en de eerste maanden van 1994 niet was toe te schrijven aan de wil de ijzer- en staalmarkt te verlaten of aan de veroudering of de niet-concurrerendheid van de produktie-installaties, doch eerder aan ongunstige conjuncturele omstandigheden, verbonden met financiële moeilijkheden en een marktcrisis;

— de ondernemingen hadden, door hun weigering het personeel te doen afvloeien en een beroep te doen op de interventie van de „Cassa integrazione guadagni", de organisering van scholingscursussen of het verzoeken om overheidsbijstand voor de vervroegde pensionering van personeel in het kader van een herstructureringsprogramma, duidelijk blijk gegeven van het voornemen zich te herstructureren, teneinde de crisis waarin zij zich bevonden te overwinnen;

— de ter beoordeling aan de Commissie voorgelegde gevallen betroffen installaties, waar zich geen produktiviteitsproblemen om technische redenen voordeden. In sommige gevallen ging het om installaties, waarin recentelijk omvangrijke moderniseringsmaatregelen waren genomen met het oog op de vergroting van de efficiëntie en waarin in alle gevallen steeds regelmatig onderhoud was verricht, zodat zij ook thans nog met betrekkelijk bescheiden kosten en op korte termijn het bedrijf weer geheel regelmatig zouden kunnen hervatten. Het beste bewijs hiervan vormt wel de door talrijke potentiële kopers getoonde zeer grote belangstelling voor deze installaties;

— bovendien moet rekening worden gehouden met andere elementen, zoals de instandhouding van de energievoorzieningscontracten, de uitoefening van een commerciële activiteit in de ijzer- en staalsector, de toezending van inlichtingenformulieren aan de Gemeenschap, met name de modellen 260-261, die de stelling bevestigen dat de beperkte produktie of het ontbreken daarvan in 1993 te wijten was aan een ongunstige conjunctuur en dat de ondernemingen in afwachting van het goede moment om de regelmatige bedrijfsactiviteit te hervatten wel degelijk op de markt aanwezig wilden blijven.

III

Uit hoofde van hun produktie vallen de betrokken ondernemingen onder het EGKS-Verdrag. Artikel 4, onder c), van het EGKS-Verdrag bepaalt dat door de Staten verleende subsidies of hulp in welke vorm ook, als zijnde onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt voor kolen en staal worden afgeschaft en zijn verboden binnen

de Gemeenschap. De enige uitzonderingen die eventueel op het aldus vastgestelde algemene verbod kunnen worden toegestaan, worden uitdrukkelijk en limitatief in artikel 2 (steun voor onderzoek en ontwikkeling), artikel 3 (steun ten behoeve van de milieubescherming) en artikel 4 (steun bij sluiting) van de Staalsteuncode opgesomd.

De mogelijkheid tot afwijking van het algemene verbod van steun aan de ijzer- en staalindustrie van artikel 4, onder c), van het EGKS-Verdrag, beoogt niet, de communautaire regeling betreffende steun aan de ijzer- en staalindustrie, die wordt gerechtvaardigd door de ernstige mededingingsdistorsies die met de gemeenschappelijke markt onverenigbare steun zou kunnen veroorzaken in een sector die uiterst gevoelig blijft, minder streng te maken. Derhalve dient deze communautaire regeling strikt te worden nageleefd, hetgeen impliceert dat steun aan een ijzer- en staalonderneming alleen kan worden toegestaan indien de Commissie in staat is zich ervan te vergewissen, of daadwerkelijk aan de voorwaarden van de Staalsteuncode is voldaan.

Artikel 4 van de Staalsteuncode bepaalt, dat steun aan ondernemingen die definitief hun EGKS-ijzer- en staal produktiewerkzaamheden staken verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kan worden geacht, mits deze ondernemingen:

— hun rechtspersoonlijkheid vóór 1 januari 1991 hebben verkregen en de structuur van hun produktie en hun installaties sinds 1 januari niet hebben gewijzigd;

— tot het tijdstip van de aanmelding van deze steunmaatregelen geregeld EGKS-ijzer- en staalprodukten hebben vervaardigd;

— niet rechtstreeks of indirect in de zin van Beschikking nr. 24/54 van de Hoge Autoriteit [1] vallen onder de zeggenschap van een onderneming die zelf een ijzer- en staalonderneming is of die over andere zodanige ondernemingen zeggenschap heeft, en zij zelf geen zeggenschap over een zodanige onderneming uitoefenen.

Artikel 4 bepaalt voorts, dat het bedrag van deze steun het hoogste bedrag van de twee volgende waarden niet mag overschrijden:

— de geactualiseerde marge boven de variabele kosten over drie jaar van de betrokken installaties, na aftrek van ieder voordeel dat de begunstigde onderneming verder uit de sluiting kan genieten;

— de boekhoudkundige restwaarde van de te sluiten installaties, zonder voor de herwaarderingen na 1 januari 1990 rekening te houden met het aandeel daarvan dat het nationale inflatiepercentage te boven gaat.

Er moet worden vastgesteld dat in de betrokken zaken aan alle voorwaarden wordt voldaan, met uitzondering van die betreffende de regelmaat van de produktie die het voorwerp van de inleiding van de procedure was.

De Staalsteuncode geeft — al stelt hij als voorwaarde voor de steunverlening dat een onderneming ten tijde van de sluiting regelmatig in bedrijf is — geen duidelijke definitie van het begrip regelmaat. Om deze reden heeft de Commissie in haar besluit van 12 december 1994 bepaald dat aan dit criterium wordt voldaan, wanneer de steunontvangende onderneming gedurende het gehele jaar 1993 en in 1994 tot en met 28 februari (de datum van de aanmelding bij de Commissie van wetsdecreet nr. 103/94) gemiddeld ten minste met één ploeg per dag, dat wil zeggen ten minste acht uur per dag, gedurende vijf dagen per week in bedrijf is geweest. De Commissie besloot voorts dat de Italiaanse autoriteiten op basis van objectieve criteria konden aantonen, dat een onderneming die niet aan dit criterium voldeed, toch regelmatig EGKS-ijzer- en staalprodukten had vervaardigd.

Om te waarborgen dat aan het beginsel van de regelmaat van de produktie wordt voldaan, moet de Commissie de steun in een dergelijk geval beoordelen in het licht van alle bijzonderheden ervan.

Het doel van artikel 4 van de Staalsteuncode en besluit van 12 december 1994 is duidelijk: sluitingssteun kan alleen worden toegekend aan ondernemingen met belangrijke activiteiten, dit wil zeggen met een regelmatige produktie op de ijzer- en staalmarkt. Daarentegen heeft de Gemeenschapswetgever het niet noodzakelijk of dienstig geacht, een afwijking van het algemene verbod van artikel 4 van het EGKS-Verdrag toe te kennen voor gevallen waarin als gevolg van de sluiting van een onderneming die niet regelmatig in bedrijf is, belangrijke gevolgen voor de markt ontbreken.

Daaruit vloeit voort dat andere criteria dan die welke door de Commissie in haar besluit zijn aangegeven, zouden kunnen worden toegestaan, mits zij geschikt zijn om de regelmaat van de produktie aan te tonen. Evenwel de door de Italiaanse Regering voorgestelde criteria (handhaving van het energieleveringscontract, instandhouding van het personeel, onderhoud van de installaties enz.) zijn niet geschikt om aan te tonen dat de betrokken ondernemingen regelmatig in bedrijf zijn geweest, doch alleen dat daartoe de mogelijkheid bestond.

Artikel 4 van de Staalsteuncode is zo opgesteld, dat een extensieve interpretatie waardoor tot de voor steun in aanmerking komende ondernemingen ook ondernemingen zouden kunnen worden gerekend die, hoewel zij niet regelmatig in bedrijf zijn geweest, wel zonder meer in staat zouden zijn regelmatig EGKS-produkten te produceren, niet mogelijk is. Daaruit vloeit voort, dat de uitlegging van het regelmatigheidsconcept door de Italiaanse autoriteiten in het licht van de door hen voorgestelde alternatieve criteria, rechtens niet gegrond is en dientengevolge niet kan worden aanvaard.

Aangaande de stelling van de Italiaanse autoriteiten dat de geringe produktie van de ondernemingen in 1993 zou zijn te wijten aan een buitengewoon ongunstige conjunctuur en een crisis van betekenis op de markt van lange

[1] PB nr. 9 van 11. 5. 1954, blz. 345/54.

produkten, moet worden opgemerkt dat in feite slechts sprake is geweest van een zeer geringe vermindering van de produktie van lange produkten, in het bijzonder wat de subsector walsdraad, platte staven en profielen betreft:

(in miljoen ton)

Italië	1990	1991	1992	1993
Lange produkten	12,7	13,3	13,2	12,5
Walsdraad	2,8	3,0	3,2	3,1
Staven- en profielen	3,6	3,5	3,3	3,2

Hetzelfde geldt voor de markt voor rond betonstaal (staven), de belangrijkste voor de betrokken ondernemingen, waar zowel op Europees als op Italiaans niveau voor de betrokken periode, te weten de jaren 1992/1993 een lichte vermindering van de bezettingsgraad wordt waargenomen:

(in miljoen ton)

EUR-12	Capaciteit	Produktie	Bezettings-graad
1991	19,98	12,24	61,3
1992	22,39	12,53	55,9
1993	22,84	12,92	56,5
Italië	**Capaciteit**	**Produktie**	**Bezettings-graad**
1991	9,4	5,5	58,8
1992	10,4	5,7	54,3
1993	10,3	5,4	52,1

Op grond hiervan moet worden geconcludeerd, dat het betoog van de Italiaanse autoriteiten, dat de geringe produktie van de betrokken ondernemingen moet worden geweten aan de ongunstige marktconjunctuur in 1993, niet kan worden geaccepteerd.

De argumenten betreffende het gunstige effect van deze onomkeerbare sluitingen op een door een buitengewoon grote overcapaciteit gekenmerkte markt kunnen, hoewel zij in het kader van de herstructurering van de sector relevant zijn, niet in het kader van de toepassing van artikel 4 van de Staalsteuncode worden aanvaard.

Wat tenslotte de opmerking van de Italiaanse autoriteiten betreft dat de Commissie niet zou hebben gestreefd naar de vaststelling van alternatieve criteria voor die welke in het besluit van 12 december 1994 worden aangegeven, moet erop worden gewezen, dat de last, de regelmatigheid van de produktie te bewijzen aan de hand van passende alternatieve criteria voor die welke de Commissie stelt — te weten acht uur per dag gedurende vijf dagen per week — uitsluitend bij de Italiaanse autoriteiten berust.

De andere door de Italiaanse autoriteiten gemaakte opmerkingen ontberen — gelet op de bepalingen van de Steuncode — elke juridische grondslag.

Niettemin merkt de Commissie op, dat Officine Laminatoi Sebino SpA (OLS) — die in 1993 57 000 ton warmgewalste produkten had geproduceerd, overeenkomende met 21 % van haar capaciteit — in de loop van het eerste kwartaal van 1993 is overgegaan tot vernieuwing van de elektrische en elektronische onderdelen van haar walserij voor de produktie van rondstaal. Gedurende deze periode onderbrak OLS de produktie volledig, die zij nadien op regelmatige grondslag heeft hervat. De produktie van OLS op jaarbasis had in 1993 in feite ten minste 76 000 ton, of 28 % van haar capaciteit moeten bedragen. Op grond hiervan en met name gelet op de produktiegraad die de onderneming bij gebreke van de bovengenoemde omvangrijke maatregelen in haar eigen walserij had kunnen bereiken, oordeelt de Commissie dat OLS bij haar sluiting regelmatig produceerde (te weten gemiddeld met ten minste één ploeg per dag, of ten minste acht uur per dag gedurende vijf dagen per week).

IV

In het licht van hetgeen hiervoor en met name in deel III is uiteengezet, moet worden geconcludeerd dat behalve in de zaak OLS, niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 4 van de Staalsteuncode en dat de opmerkingen van de Italiaanse autoriteiten geen wijziging kunnen brengen in de eerste beoordeling van de Commissie ten tijde van haar besluiten tot inleiding van de procedure van artikel 6, lid 4, van de Staalsteuncode.

Derhalve moet worden vastgesteld, dat de voorgenomen steunmaatregelen van Italië ten behoeve van:

1. Ferriera Acciaieria Casilina SpA ten bedrage van 2 908 miljoen lire;

2. Acciaierie del Sud SpA ten bedrage van 21 647 miljoen lire;

3. Moccia Irme SpA ten bedrage van 13 509 miljoen lire;

4. Prolafer Srl ten bedrage van 2 038 miljoen lire;

5. Dora Srl ten bedrage van 3 438 miljoen lire;

6. Acciaierie San Gabriele SpA ten bedrage van 10 123 miljoen lire;

onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt moeten worden geacht, omdat zij niet in aanmerking kunnen komen voor één der in de Staalsteuncode voorziene uitzonderingen op het verbod van artikel 4, onder c), van het EGKS-Verdrag.

Anderzijds moet worden vastgesteld, dat de voorgenomen steunmaatregelen van Italië ten behoeve van Officine Laminatoi Sebino SpA ten bedrage van 20 280 miljoen lire, verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kunnen worden verklaard, omdat zij aan de voorwaarden van artikel 4 van de Staalsteuncode voldoen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De voorgenomen staatssteunmaatregelen van Italië in het kader van de herstructurering van de particuliere ijzer- en staalsector ten behoeve van:

Ferriera Acciaieria Casilina SpA, Acciaierie del Sud SpA, Moccia Irme SpA, Prolafer Srl, Dora Srl, Acciaierie San Gabriele SpA zijn onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 4, onder c), van het EGKS-Verdrag. Dientengevolge is de verlening van deze steun niet toegestaan.

Artikel 2

De voorgenomen staatssteunmaatregelen van Italië in het kader van de herstructurering van de particuliere ijzer- en staalsector ten behoeve van Officine Laminatoi Sebino SpA is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt. Dientengevolge is de verlening van deze steun toegestaan.

Artikel 3

Italië deelt de Commissie binnen twee maanden na de kennisgeving van deze beschikking mede, welke maatregelen zijn getroffen om daaraan te voldoen.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 30 juli 1996.

Voor de Commissie

Karel VAN MIERT

Lid van de Commissie